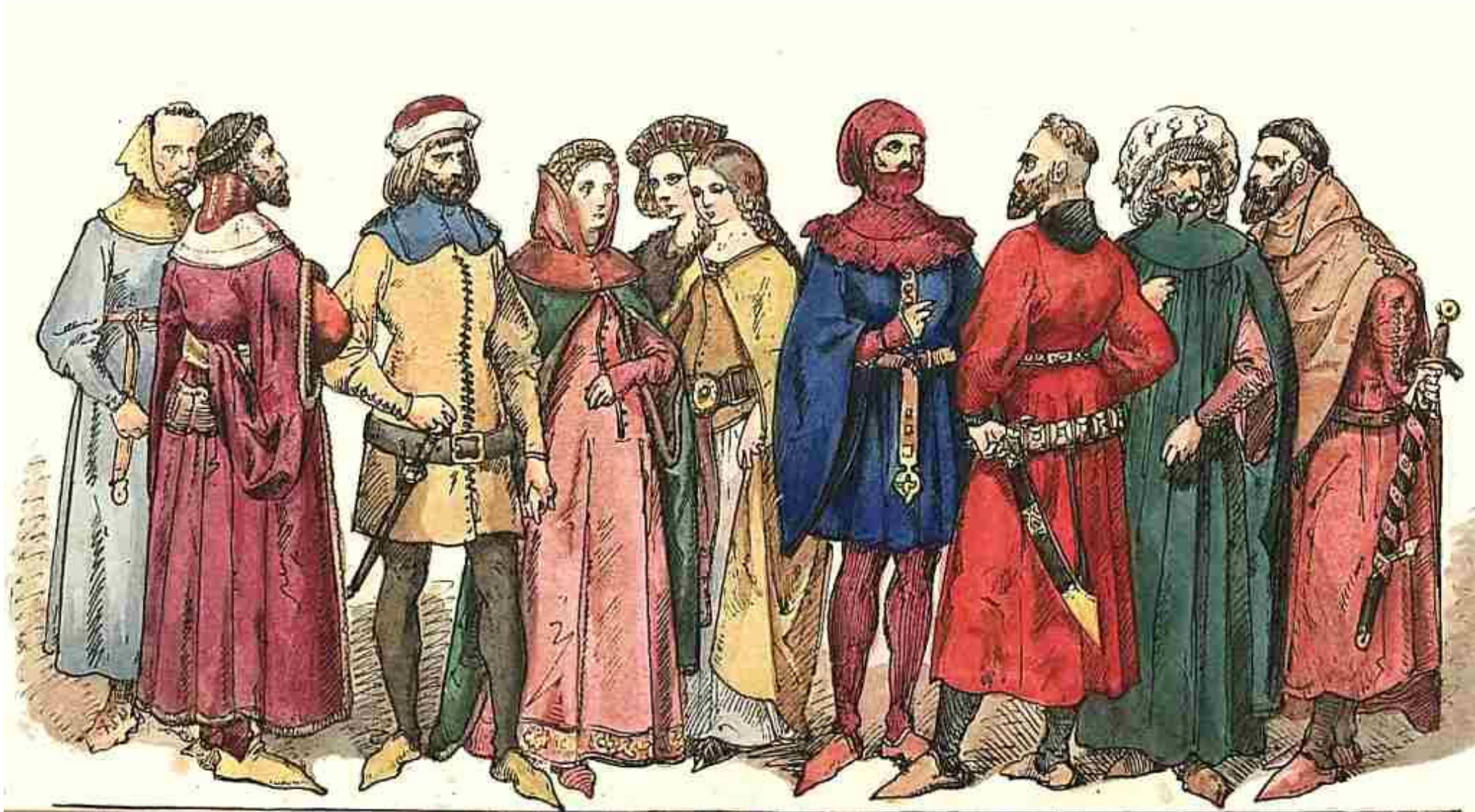

Czasy monarchii stanowej.

Monarchia patrymonialna – ziemia w czasach pierwszych Piastów uważana była za prywatną i dziedziczną własność panującego, rządził nim samodzielnie i dożywotnio.

Monarchia stanowa

- XIII/XIV wiek pojawia się społeczeństwo stanowe,
- o przynależności do danego stanu decydowało urodzenie, majątek, wykonywana praca, prawa i obowiązki,
- wykształciły się cztery stany:
 - duchowieństwo,
 - rycerstwo,
 - mieszczaństwo,
 - chłopstwo.
- pojawiły się przywileje (władca musiał liczyć się z ich zdaniem, byli oni także zwolnieni z płacenia danin i świadczenia posług);
- duchowieństwo i rycerstwo miało coraz więcej wpływu na rządy w państwie,
- ograniczona rola władcy.

DUCHOWIEŃSTWO

RYCERSTWO

MIESZCZAŃSTWO

CHŁOPSTWO

STAN SZLACHECKI

PRZYWILEJE SZLACHECKIE

(korzyści dla szlachty)

- przywilej koszycki 1374 r. (obniżenie podatków, pokrycie kosztów służby rycerzy, wykupywanie pojmanych rycerzy z niewoli, urzędy obsadzone tylko przez Polaków);
- przywilej czerwiński 1423 r. (król nie zajmie majątku szlachcica bez wyroku sądu, funkcji sędziego i starosty nie może pełnić ta sama osoba);
- przywilej jedleńsko-krakowski 1430 i 1433 r. (nie można uwięzić żadnego szlachcica bez wyroku sądu, stanowiska kościelne obejmowane tylko przez szlachciców);
- przywilej cerekwicko-nieszawski 1454 r. (potwierdza dotychczasowe przywileje, nie ustanawia nowych praw bez zgody sejmików);
- przywilej piotrkowski 1496 r. (zakazano sprawowania urzędów przez mieszczan, zwolniono szlachtę z opłat celnych)
- Konstytucja Nihil novi 1505 r. (żadne prawa nie zostaną stanowione bez zgody senatu i posłów reprezentujących szlachtę)

PRZYWILEJE SZLACHECKIE

(korzyści dla króla)

- córka Ludwika Węgierskiego mogła dziedziczyć po nim tron,
- szlachta weźmie udział w wojnie z zakonem krzyżackim,
- syn Władysława Jagiełły będzie mógł objąć po nim tron,
- szlachta weźmie udział w wojnie trzynastoletniej,
- szlachta weźmie udział w wyprawie na Mołdawię.

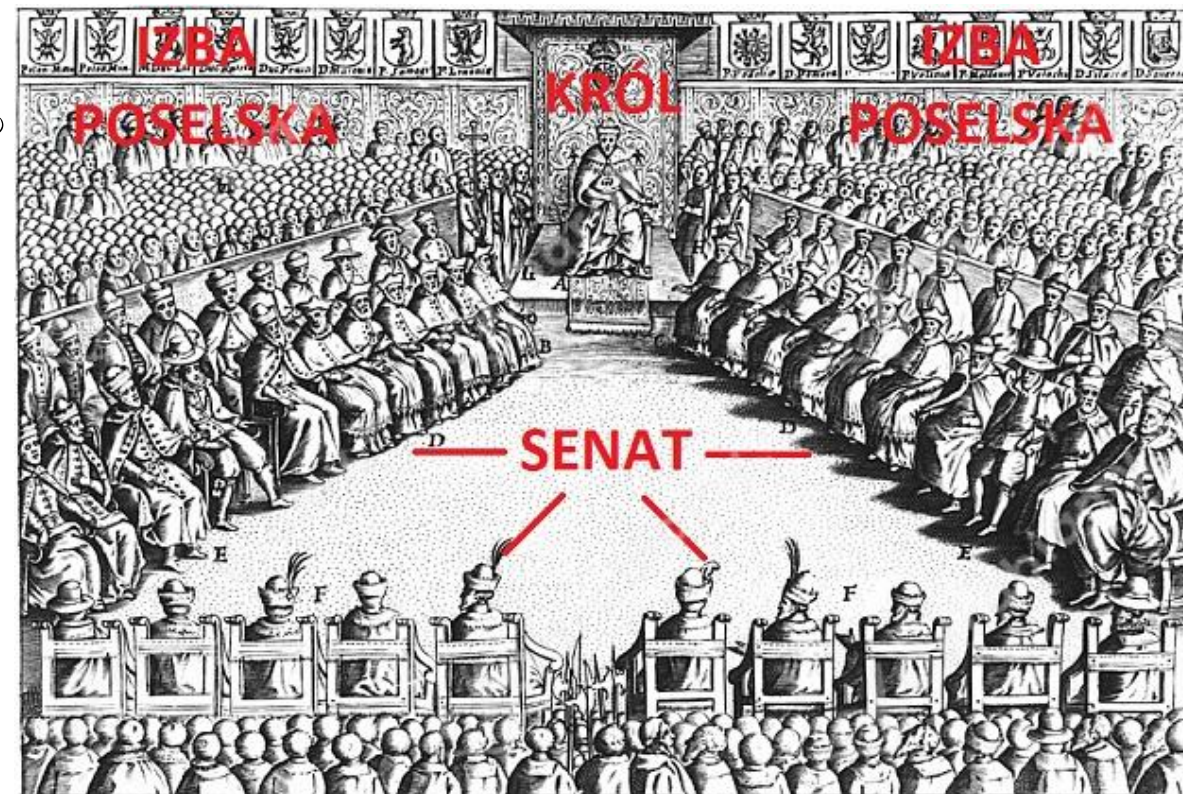
Strój i uzbrojenie rycerskie

Strój szlachecki

SEJM WALNY 1493 R.

KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

- brak uprzywilejowanych grup ludności,
- wszyscy obywatele niezależnie od swojego pochodzenia czy majątku, są równi wobec prawa,
- mają również identyczne obowiązki: przestrzeganie prawa, płacenie podatków,
- Konstytucja RP z 1997 r. to zbiór najważniejszych praw obowiązujących w naszym państwie,
- została uchwalona za prezydentury Aleksandra Kwaśniewskiego.

